

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Egyes szám ára 16 fillér. Megjelen minden vasárnap regge 1</p>	<p>Kiadóhivatál: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fillér.</p>
---	---	--

A zsarnokság utján.

A nagy francia forradalomnak egyedüli hibája az volt, hogy midőn a zsarnokság ellen sikra szállt, midőn a zsarnokságnak nyakára hágott, győzelmi mámorában maga is a zsarnokság útjára lépett és zsarnokabb lett a zsarnoknál.

Ahelyett, hogy a szabad gondolkodásnak, a szabad véleménynyilvánulásnak utat engedett volna, azt minden áron elnyomta és elég volt a pusztá gyanu, hogy akárkinek, de nem egyszer a szabadság, egyenlőség és testvériség felkent bajnokainak a feje a porba hulljon.

Aki nem tűr ellenvéleményt, aki azt képzeli magáról, hogy az ő véleménye a legjobb és legcélravezetőbb, az szokott azután, ha hatalomra kerül, a legzsarnokabb lenni. Szóval a szabadság az elfogult ember kezében olyan, mint a gyermek kezében az éles kés.

Hogy ez valóban így van, tekintünk néhány évvel vissza Csongrádvármegye történetébe; emlékezzünk vissza arra az időre: midőn Sima Ferenc Hegyi Antallal szövetkezve úgy szólván uralták a helyzetet egész Csongrádvármegyében.

Nem elégedtek meg azzal, hogy az egész vármegye területén diadalmasan lobogtatták zászlójukat: hanem a bosszúállás terére lépve üldöztek mindenkit, aki velök ellenkező politikai véleményt vallott.

Valóságos hajtóvadást rendeztek ellenfeleik egyéni tisztessége és becsülete ellen.

De nem kell nekünk a multba pillantani, elég ha az ugynevezett csongrádi 48-as hazafiak működésére vetünk egy-egy pillantást, hogy meggyőződést szerezzünk arról, — hogy azok a t. urak, akik a kormány zsarnokságáról, erőszakoskodásáról peroráltak, ma éppen ők lépnek a zsarnokság és erőszakoskodás terére.

A f. hó 7-én tartott községi közgyűlés alkalmával történt meg, hogy Sági Mihály áll. polg. isk. tanár és Blázsik Mihály áll. el. iskolai igazgató ellen valóságos hajsztát indítottak, nem átalították denuncziálni őket azért, mert mint egyik szabadság hős: Dr. Szarka Mihály beszédében kifejezte, a lakosság többségének véleményével szemben ellenkező politikai vélemény mellett agitálnak, — tehát szembe helyezkednek.

No lám-lám milyen csodálatos! Ezt a muszka cári felfogást éppen egy 13 próbás 48-as pártvezér hangoztatja, ki valóságos jeremiádkat sirt a szabadvélemény nyilvánításának elnyomatása miatt.

»Quod licet jovi, non licet bovi« azaz amit szabad tenni a bizonyisten 48-as uraknak, azt nem szabad megtenni éppen Dr. Szarka Mihály mondása szerint »egy szegény tanítónak«: tehát szerinte egy szegény tanítónak nem lehet egy

jómódu ügyvéddel szemben még csak politikai véleménye sem.

Hát t. uraim, vegyék tudomásul, hogy Kossuth Lajos elveinek a letéteményesei szerint egy szegény embernek politikai véleménye nem lehet, különösen egy olyan községben, ahol a 48-as párt uralkodik.

Hát csak folytassák uraim! haladjanak a megkezdett uton, amely ut a zsarnokság utvesztőjébe vezet és éppen ebben az utvesztőben fogják Önök nyakukat szegni!

Egy jó ember munkája.

(Ajánlva a tantelügyelő, a községi főbíró és az iskolai gondnokság figyelmébe.)

— folytatás. —

A faiskolák között, a nagy közönség szeme elől eldugva épült a munkástelepen a tisztviselők emeletes palotája, remek angol parkkal övezve. A park mintaszerű alkotás, tele fa- és növényi specialitásokkal. Vetekedik minden fővárosi nyilvános parkkal. A színes levelű fák csoportja mellett ott köti le figyelmünket a fenyők specialitásából álló gyönyörű, nagyértékű csoport a legszebb pázsit közepén. Az utak kanyarulatát csakis a mérnöki éles szem tudja így a természetben megrajzolni. A havasi gyopár egyik sziklácskán éppen ottlétem idején virított, Egyik virág szebb, mint a másik. S a tónus művészi, elegáns, megragadó és kedélyünkre a legkedvesebb benyomást keltő.

Az emeletes palota háta mögött a faiskola mentén a nagy gyümölcsfák árnyékában, gyönyörűen kavicsolt uton a tisztviselők családjainak van a sétálója, azonkívül mindenkinek a maga lugasa, fülkéje, baromfiólja mind speciális, modern

T Á R C A.

Beckmann tréfája.

A mult század ötvenes éve körül élt Ausztriában egy komikus, ki sokat ellátogatott hazánkban is, hol művészetével gyönyörködtette német ajku lakosságunkat. Erről a komikusról, névszerint Beckmann, beszélnek a következő tréfáját:

Felett népes volt az egyednapis vásár Grácban, a vendéglők pedig tömve idegenekkel, főleg az »Elefánthoz« címzett annyira megtelt, hogy a terembe — mely pedig szép terjedelmű volt — nem fértek. A vaspályán ismeretséget kötött néhány ur tehát egy kis mellékhelyiségbe vonult hova asztalt rendeztek számukra.

A kis társaság igen élénk volt, legalább annak egyik tagja Stolczer bécsi gyáros, ki úgy látszott a társaság szóvivője lett.

Amellett maradunk uraim, — szólt a gyáros, hogy holnap találkozunk a színházban, s aztán . . .

E szavánál megállt, mert idegen vendég jött a kis szobába.

Jó estét, uraim, — köszönt az új vendég, — megengedik ugy-e bár, hogy én is ide üljek, a teremben már nincs hely? s anélkül, hogy választ várt volna, jobbra-balra köszönve, leült és megrendelte vacsoráját.

A gyárosnak, ki társaival egyedül óhajtott volna maradni, nem tetszett az új vendég, de tiltakozni nem lehetett, s így mosolygó arccal intett neki, hogy üljön le.

Mi ugyan, — szólt, amint az idegen leült — zártkörű társaságot képezünk itt, de önnek olyan jó arca van, hogy előre is azt hiszem, hogy közelebbi ösmeretség esetén jó barátokká fogunk válni.

Sohasem irigyeltem Napóleon harci dicsőségeit és azért mindenkivel békében és barátságban szeretek élni, — felelt az idegen.

Őn az én emberem, uram, s egyrésztben teljesülhet még ma ohaja, mert ha nem is az egész világgal, de legalább fél Ausztriával itt barátságba léphet. Én ugyanis bécsi vagyok, ez a soyány ur

mellettem stájer, az a nagy bajszu magyar, e vörös orru cseh, amaz mellette morva, s velem átelleni szász és ön? Ön öltönye után ítélve, szintén stájer?

Nem, az sohasem voltam, — felelt az idegen a porosz tájkiejtést utánozva.

Őn poroszt utánoz uram, de ön nem porosz, a poroszban több a rátartás, mint önben, — jegyzé meg a gyáros.

Ha az ember Bécsben lakik, minden kiejtést elsajátíthat, — veté oda az idegen és folytatta értekezését.

Minél tojább vizsgálta a gyáros az idegent, annál inkább óhajtotta tudni kielétét, felhasználta tehát az első szünetet, melyet az idegen értekezés közben tartott, s újból megszólította:

Őn tehát bécsi és valószínűleg Stiriába vadászatra utazik, nemde?

Azt hiszem, itt is fogok valamit löni.

Őn valószínűleg kitűnő vadász?

Igen, az a hír rólam, hogy minden alkalommal bakot szoktam löni.

Látja, rögtön eltaláltam; igen jó emberismeretem van, ha valakit látok, azonnal tudom, ki ő, őnt például első percre felismertem.

és hozzá tetszetős, célszerű alkotás; csinos és tiszta.

Midőn mindent bejártam és végignézettem, kérdő tekintettel fordultam a szívesen kalauzoló osztálymérnök felé, hogy magyarázza meg nekem végre, hogy miért és hogyan van itten és az egész vonalon ezen földi paradicsom.

A válasz az volt: »Uram, a nagy vasuti sztrájkkor a mi egész vonalunkon nem volt sztrájkoló és talán ez törte meg az akkor az országra szakadt forgalom beszüntetéséből eredő erkölcsi szégyent és óriási anyagi kárt. A többi már csak sugva mondta el, hogy mindez egy férfi alkotása, egy szerény emberé — aki tervszerű munkájával hozta ide mindazt, ami modern, ami a vasut alkalmazottainak és tisztviselőinek szociális érdekeit, jólétét és megelégedését emelni hivatva van.

A derék alkotónak nevét nem hozhatom nyilvánosságra, mert sérteném e nemes törekvésében szerénységét.

Csak annyit mondhatok róla, hogy ugyanaz, akinek Hatvanban ama híres tyuktenyésztése volt, melyben egy-egy fajbaromfi törzsért 300—400 forintot adott saját zsebéből, aki fajbaromfi tenyésztésünknek s gyümölcsstermelésünknek elismert egyik legnagyobb utörője.

Hát én ezeket a sorokat olvasva azzal a kérdéssel fordulok az illetőkhöz, — hogy nem-e lehetne itt is csinálni ilyen dolgokat:

- 1) az összes tanyai iskoláknál,
- 2) az építendő 60 munkásháznál,
- 3) a községi tisztviselők által kért telepen, amelyen a szerény igényű családok otthonhoz jutnának — épüget mint a munkások?

És végre nem lehetne-e a 20 holdas területű Bökényt most házhelyeknek ilyen módon kiosztani és az új gazdasági iskola kezelőjének egy 2 holdas területű falkolát adni a töltésen túli területen, amelynek területéből nem 20, hanem így 22 holdat kapna. Sőt idővel, a holt Tisza-meder kiszáradásával lehetne tényleg egy remek szép 100 holdas gyümölcsöst, méhest, rózsatelepet, nagy virágházzal és a korai tavaszi veteményekhez meleg ágyakkal létesíteni.

Itt aztán tanulnának kertészetet, modern gazdálkodást, nem úgy, mint most — mikor a legdrágább házhelyeket a Bökény alja legszebb részét arra használták fel az eddig ott működött tanító urak, hogy zabot, búzát »tanultak« termelni — a község és a maguk kárán.

Ugy tudjuk, hogy a főjegyző ur nem ejtette el még ama szép tervet, hogy a 100 holdas községi gyümölcsöst létesítse. A gazdasági szakoktatás pedig, mint azt az új szaktanító ur előtünk is kifejtette,

Alkalmassint a színházból ismer?

Egész éven át nem járok a színházba, — felelt a gyáros, — a kávéházat s egy pohár schwechatit többre becsülök minden színháznál. Holnap azonban kivételesen elmegyek a színházba, mert mint olvastam, Beckmann vendégszerepel, őt meg kell nézmem, úgy hallom, igen tréfás színész.

Törekednünk kell őt társaságunkba vonni, — mondá a vendégek egyike; részemről felelte szeretem a tréfát.

Tévednek, ha azt hiszik, hogy Beckmann a színpalakovon kívül is komikus, — jegyzé meg a cseh, — úgy tudom embergyűlölő.

Éppen nem, — igazítá helyre az idegen, — hiteles forrásból tudom, hogy Beckmann a tréfát mindenütt és mindenkor kedveli.

Talán ismeri is Beckmann? kérde a gyáros.

Igen ismerem, — felelt az idegen nevetve, naponta együtt vagyok vele.

Felséges, önt kérjük fel, hozza el őt holnap körünkbe előadás után, hadd ne vessünk rajta.

Az baj lesz; ha megtudja, hogy rajta

azt kívánna, hogy a község a mostani telepet cserélje be egy alkalmasabb területtel az aranysziget tájékán. A város érdeke pedig, mint azt a főjegyző ur kiemelte, sokat nyerne azáltal a csere által, mert a házhelyek árában 32 ezer forint jönne be. Most csak az a kérdés, hogy sikerülne-e a főjegyző urnak a miniszteriumnál a cserét kieszközölni. Reméljük, hogy igen.

UJDONSÁGOK.

— **Fegyelmi határozat.** A f. hó 8-iki közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya is ülésezett és ez alkalommal teljesen felmentő határozatot hozott a választmány a Tergina Gyula dr. ezidőszerint hevesmegyei kir. tanfelügyelő elleni fegyelmi ügyben. Tergina ellen a közoktatásügyi miniszter rendelte el, saját kérelmére a vizsgálatot, azon vádak miatt, amelyek egy hmvásárhelyi hírlapíró, dr. Kenéz Sándor által közreadott s a hmvásárhelyi óvónőképző bel életében előfordult visszaélésekre vonatkozó röpiratban Tergina személyét illetőleg foglaltattak; a miniszter a vizsgálat megtartására és a fegyelmi határozat meghozatalára Csográdvármegye közigazgatási bizottságát delegálta. A vizsgálat meg is történt, annak eredménye azonban Terginának fényes elégtételt szolgáltatott, mert a vádak közül egyik sem nyert beigazolást s azok mind alaptalanoknak bizonyultak.

— **Nem kell felakasztani csak megfojtani.** Mint említettük Szabados József és társai indítványt adtak be, hogy Blázsik Mihály áll. el. iskolai igazgatót és Sági Mihály áll. polg. isk. tanárt, amiért a lakossággal szemben kihívó magaviseletet tanúsítanak, vagyis igazabban, amennyiben nem bizonyíten 48 asok, hát a kultuszminiszterrel (azzal a miniszterrel, akit a t. ellenzék nem ismer el miniszternek?) át kell helyeztetni. Ezt az indítványt Dr. Molecz Lajos községi képviselő nagyon szigorúnak találta, amennyiben szerinte áthelyezéssel családjukat sújtánák (?). Ezt a borzasztó határozati javaslatot enyhítette azzal, hogy ne kérjék áthelyezésüket: hanem fejezze ki velük szemben a községi képviselőtestület rosszaságát és megbotránkozását, de ezt a határozatot közöljék a gondnoksággal, a kir. tanfelügyelővel és a m. kir. közoktatásügyi miniszterrel (már mint azzal az alkotmányellenességgel?) Hozzá tette még azt is, hogy a hozandó határozatot csak birtokon kívül lehessen megfellebezni. Igazán elismeréssel kell adoznunk a t. indítványozó urnak, aki ezt a két javíthatatlan szabadelvű párti tanfőruft nem akarja felakasztani — hanem csak megfojtani. Hát hiába, ma a hu-

nevetni akarnak, az ilyen tréfát rendszeresen azzal boszulja meg, hogy a nevetni óhajtokat teszi nevetségesekké.

Nem tesz semmit, — szölt a morva, — ha neveltségesekké tesz is, legalább akkor egyenlősen nevetünk.

Ha például önt teszi nevetségesé — jegyzé meg a szász a morva felé fordulva, — fizetek két üveg pezsgőt.

Hátha önöket mind teszi nevetségesekké uraim? — kérde az idegen, — mi történik akkor?

Ez esetben mindenki fizet két üveg pezsgőt! kiálták mind az öten egyszerre, — csak hozza el, hadd lássuk mit tud.

Megkísérlem, szölt röviden az idegen. Adja a szavát, hogy elhozza.

Igen, de csak előadás után.

S ha nem jön?

Akkor én fizetem a pezsgőt.

Helyes, — kiáltották ismét mind egyszerre.

Egy óra mulva szétoszlott a társaság, az idegen mindenkinek megjegyzé szobáját, — ketten a második, hárman a harmadik emeleten laktak.

(folyt. köv.)

manizmus korszakát éljük! No lám, milyen szivtelenek ezek a szociálisták; így p. u. Dr. Molecz Lajos humánus indítványára felállt Zságer Mihály szociálista tanácsbeli és azt mondotta, nem fogadjuk el a javaslatot, mert ebben személyelleni hajsztát látunk, arra pedig nem engedjük magunkat felhasználni. Midőn Eder János azt mondotta, hogy nem szavazza meg, mert meglehet, hogy holnap ő ellene azért indítanak hajsztát: mert szociáldemokrata. Nagy Pál Imre és többen közbe-szóltak, bizony ők is azok. Mi pedig csak akkor hisszük el, ha először rá esküdnek, mint a 48-asságra. Amint bizonyíten 48-asok, miért ne lehetnének bizonyíten szociáldemokraták is.

— **Bálak.** A f. hó 15-én Nagyboldogasszony napján lesz multság elég. A többek között felemtitendőknek tartjuk a tűzoltók multságát a városház udvarán, amely a jelek után ítélve nagyon népes lesz. Az általános ipartestület a Polgári Körben tartja a szokásos bucsu bálját. Dévai Béla és Schönfeld Adolfnál pedig a gazda ifjuság rendez bálát.

— **Gazdák figyelmébe.** Az ideai szárazság inséggel fenyegeti a vármegye munkásnépét és kigazdait. Mult évben figyelmeltettük a gazdákat, hogy olcsó árban takarmányt és burgonyát kaphatnak, ha idejében kérelmezik. A csanyteleki tejszövetkezet tagjai már kérelmet fognak intézni a földmivélsügyi miniszterhez, olcsó takarmány és burgonya beszerzése végett: mert elsősorban ezeknek kérelmét veszi a kormány figyelembe, sőt még segélylyel is támogatja őket.

— **A város szépítése.** Mult számunkban megirtuk, hogy a hatvani telep szomszédságában újra egy hasonló háztömb készül épülni. Téves információ alapján azt irtuk, hogy a kérdéses terület, a városi Takarékpénztáré. Már akkor is fenntartással fogadtuk a hirt és utána járva a dolognak arról győződünk meg, hogy a szóbanforgó terület egyeseké, és a Takarékpénztár csak annyiban van összefüggésben a dologgal, hogy az építkezéshez a kölcsönt adja anélkül, hogy az építkezésbe legkisebb mértékben is beleavatkozna. Hanem azért az előjáróság figyelmét már most is felhívjuk e dologra.

— **A csanyteleki gazdák.** Tolnay Ákos ur, az országos tejjgazdasági felügyelő, a földmivélsügyi miniszter megbízásából a mult héten, Szombaton Csongrádra érkezett és másnap Dr. Hollósy István tb. szolgabíró ur kíséretében Csanytelekre utazott, ahol Vargha Mihály plébános által összehívott nagy értekezleten vett részt. Az orsz. tejjgazdasági felügyelő ur elképedve látta azt a borzasztó pusztítást, amely a nagy kiterjedésű határban a tartós szárazság okozott. Ő bejárta az egész országot, de ilyen pusztítást mint amit itt és Szentesen tul tapasztalt, máshól sehöl nem látott. — Meg is mondta a csanyteleki gazdáknak, hogy ennek oka részben az, hogy a földek nincsenek kellőleg megtrágyázva, sem okserüleg művelve, mert a folytonos buza és kukorica termelés kimeríti a föld erejét. Azért kell tehát az állattenyésztésre fordítani minden erejüket — s hogy ezt minél sikeresebben tehessék elhatározták, hogy a mindszeinti tejszövetkezet példáját követve, akik 300 hold földet kaptak bérbe az őgróftól, ők is kérték a földet az őgróftól hasonló területet; továbbá ők is kérték a kukorika gödrök és az ártér terület haszonbérletét az Ármentesítő Társulattól, mint a mindszeintiek, akik meg is kapták ezt — Sőt Vargha Mihály plébános urat az a nemes gondolat foglalkoztatja, hogy kíséreltet tesz a gróf Károlyi uralomnál a nagy kiterjedésű birtoknak a község által kötetendő bérlete iránt. — A lelkes beszédeknek meg is lett a kívánt hatása, s ha a dán népet, amelynek földje mesze mögötte marad a magyar föld óriási termőképességének, tisztán három szegény falusi lelkész energiája, hazafiassága és a nép

Teljesen ártalmatlan arcszépítőszert, a „Kamilla krém.” Hatása bámulatos. Ára 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél: Balkányi Lajos a „Mégváltó”-hoz címzett gyógyszerüzében Csongrádon. (Hasonnemű, de értéktelen készítményektől óvakodjunk.)

iránt való szeretete Európa leggazdagabb népévé tudta tenni 30 év alatt: úgy Csongrád megye papsága is csodákat tehetne, ha a gazdasági törekvésekben szintén előljárna. A csongrádi tejszövetkezet választmánya legközelebb szintén összeül, hogy az Ármentesítő Társulattól haszonbérbe kérje az ártéri füzes területet, amely körülbelül 300 holdat tenne.

— **A piaci uzsora ellen.** Több város panasza folytán a m. kir. belügyminiszter rendeletet bocsájtott ki valamennyi törvényhatósághoz az országszerte tapasztalható túlmagas piaci árak miatt, melyek nemcsak a megélhetést nehezítik meg, hanem a szegényebb sorsu munkásnép soraiban egyenesen elkeseredést keltenek. A belügyminiszteri rendelet szerint utasítanak az illetékes rendőrhatalmások, hogy a helyi viszonyoknak megfelelően dolgozzanak ki egy piaci tarifát, melynél többet az elárúsítók nem követhetnek és melynek áthágása szigorúan büntetendő. A piaci árak megállapításánál mérvado tényezőknek tekintendők a termelőknek fizetett árak s ehhez hozzászámítandó az elárúsítók bizonyos hányadokban követelhető haszna, tekintetbe véve az illető élelmi cikk konzumját is.

— **Üdvös eszme.** Szomszéd-városunk, Félegyháza egy régóta vajdó eszmét akar megvalósítani. Ugyanis a már régóta szükségesnek látszó lejtmerézt és szabályozást akarja végrehajtani és erre nézve már Dóczy Pál városi mérnökkel tervet is dolgoztatott ki. A terv szerint a kettős munkálat — a kataszteri térképet véve alapul, alig 30 ezer forintba kerülne, míg a nélkülözhető lejtmerézt mellőzésével a szabályozási vonal elkészítése sokkalta kevesebbe jönne. Mi csak azért közöljük ezen életrevaló eszmét, hátha nálunk visszhangra lelne; mert bizony a mi városunkban, — bocsánat — községünkben is szükség lenne az utcák szabályozására és a büzhödt árkok pocsolójának levezetésére talán még sokkalta égetőbb szükség, mint Félegyházán, ahol nagyobb a rend és tisztaság és kevesebb a gyermek halandóság.

— **A fürdés áldozata.** A nagy meleg még mindig tart; a fürdési szezon szintén. Ugyan ki is bírná kiállani, hogy ilyen rekkenő hőségben meg ne fűródjék? Pedig ha tudnák sokan, hogy azokra nézve, akik uszni nem tudnak, ez mily veszéllyel jár: óvatosabbak lennének. A városnak pedig kötelességében áll, vagy egy közfürdőt felállítani, vagy pedig szigorubban ellenőriztetni a szabadfürdőzőket. A múlt héten is a holt Tiszába fulladt egy fiatal legény, névszerint Tyukász Márton, akit csak harmadnapra birták nagynehezen kifogni a vízből.

— **Inségakció a megyében.** A mindent leperzselő, szinte afrikai hőség és csaknem 5 héttig tartott szárazság folytán minden reményesség kiveszett arra való nézve, hogy az idén csak valamelyes kukoricatermés is lehessen vidékünkön. Hozzájárul, ehhez hogy a természetes és mesterséges kaszálók takarmánytermését is tönkretette jó-

részt a nagy a szárazság, és hogy így a jószágfentartás és hizlalás tekintetéből még a múlt évinél is nyomoroságosabbnak, tehát inségesebbnek ígérkezik a reánk következő tél a vármegye jó részében. A bekövetkező szükség megelőzés érdekében Cicatricis Lajos dr. alispán idejekorán akciót indított és az ez érdekében esetleg teendő elintézkedések megbeszélésére ma délelőtt 10 órára értekezletre hívta össze hiyatalához az érdekelt községek előjáróságait, lelkészeit, az uradalmak képviselőit, a gazd. egyesület vezetőjét és többeket társadalmunk azon tagjai közül, akikről köztudomásu, hogy minden ilyen emberbaráti akció iránt melegen érdeklődnek.

— **A városháza udvara.** Ezelőtt még egy-két évvel a vármegye területén nem volt rondább udvar és elhagyottabb épület mint a városháza hátulso épülete, a gabona raktárnak csufolt roskadozó nagy ház. Most a legnagyobb udvar áll helyén és bár sok szó fér az épület restaurálásának módjához, de tagadhatatlanul disze a városnak, s ha megvalósul ama terv, amely a főbíró és a főjegyző urak vetettek fel, akkor nem lesz párja a csongrádi városház udvarának, amely kastélyszerű alakot fog kapni, mihelyt a két udvart egyesítik, s az előfogatos lakását és az istállókat átviszik a régi ovoda épület telkére, akkora a nagy udvart egybe lehetne venni és egy olyan diszkrét lenne a városház udvara, amely akár melyik grófi kastélynak is díszére válnék. De meg jövedelmezne is ez a szépités, mert a jelenlegi istállók és előfogatos lakása át alakítható lenne és évente 450 frtot jövedelmezne; fináncz kaszányának szívesen kibérelnék.

— **Nagy dolog.** Három ismert uri alak jön ki Godától az éjjeli órákban, miután bizonyára néhány spricert fogyasztottak el. Azon tanakodtak, hogy hová kéne menni. S mialatt így tanakodva cigarettát sodornak, hátukkal az izralita templom vas rácsához támaszkodnak és nyilván a spritzerek hatása alatt, mélyen sóhajtvá, nagyokat lélegzenek. Az egészek, olyan titokzatos színezete van. Ezen közben közelit arra egy rendőr, óvatosan a fal mellett lapulva hallgatódzik, végre erélyes hangon szól meg. Mit csinálnak itt az urak? A három közül, egy kedélyeségéről ismert magas alak válik ki, ujját ajkára tevé mintha halgatást parancsolna, lábujhegyen megy a rendőrhöz. *Pst! ne szóljon senkinek; a zsinagógát akarjuk eltolni a helyéről.* Ne tegyék, kérem uraim, ne tegyék! A kedélyes ur sarkon fordult barátaihoz vissza megy és így szól: A rendőr azt mondja, hogy ne toljuk el a templomot — hát ne toljuk barátaim. És szép csöndben ballagnak Gyurkához. A rendőr megnyugodva tér állomáshelyére.

— **Szöllőbirtokosok dolga.** Végre talán mégis meg lesz az a nagyon is szükséges szervezkedés, amelyet a szöllőbirtokosok eddig elmulasztottak, hogy ne rontsák egymást a borértékesítés terén. Mert nem elég ám termelni — hanem azt értéke-

síteni a földolog. Ugy halljuk, hogy a gazdák össze akarnak rakni 5—5 krajcájával annyi pénzt, hogy külföldi szaklapokban is meghirdessék a csongrádi borokat körleveleket küldjenek a külföldi borkereskedőkhez.

— **Eltűnt fiuk.** A múlt hónapban két fiu tűnt el Szentestől. Az egyik Dózsai Molnár Imre 16 éves fiu, ki szülei lakásáról éjnek idején ment el, a másik Szabó Mihály 9 éves, ki Judik Imre házából szökött meg. A szentesi rendőrkapitányság köröztetni őket.

— **Tűzek.** A napokban Polyák Gergelynek 1251 számú szöllőjében lakóháza leégett. A kár még nincsen megállapítva. Szerencsére biztosítva volt. Kókai Istvának az összes rakománya a Borbás féle tanyány leégett. E hir azonban még megerősítésre szorul.

— **Az ördögárok környéke.** Dr. Dékány községi főorvos a napokban, rögtön lapunkban közölt hirünk megjelenése után — jelentést tett a bökényaljon elterülő — szemétdombok elhordatásának céljából a járási főszolgabíró urhoz, mint rendőri hatósághoz. Kérelmének lesz is sikere mert már egyizben elrendelte a főszolgabírói hivatal, hogy semmi féle szemetet és trágyát az utra nem szabad kirakni.

— **Mit beszélnek a szobrok?** A városokban a szobrokat az előjáróság gondozza. He bemegy a városba és meglátja a szobrokat — látni fogod ebből, hogy milyen a hatóság? Ha minden jóra közömbös, ha csakugyan arra való, hogy a gyűlölet hangján szóljon róla minden adófizető — látni fogod szobraitól, amelyeket nem gondoz. Ha ellenben azt veszed észre, hogy a szobrokra is figyelmet fordít, azoknak környékét gondozza, akkor tudni fogod te is, meg minden utas is — hogy a város élén derék uri emberek állanak, akik tudják, hogy mi a kegyelet és mit követel tőlük a hazafiui kötelesség.

— **Az ártézi kut melletti terület valódi pocsolófészekké vált az ottani gödrökben összegyűlt piszkos víz miatt.** Természetesen ez feltűnt sokaknak és a főbíró ur ki is küldött e bajt orvoslandó egy kömüvest a hely megszemlélésére. Hát valóban itt is lenne már az ideje, hogy az évenkénti 30—40 forint haszontalan kidobása helyett a község 60 forinttal célszerűen kijavítaná, kikövezné rendszeren a kut egész környékét, nemcsak egy oldalát.

Felelős szerkesztő: Éder János.

Társzerkesztő: Holló Adolf.

Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Akinek szép és nemes faj gyümölcse van eladó és jó árban akarja értékesíteni, az egész bizalommal forduljon SZABÓ GÉZÁHOZ.

RADIUM AZ **Igmándi** keserűvizben.

Ártalmatlanná teszi, azonkívül gyorsan és alaposan eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő csiráját számtalan kezdődő komoly betegségnek, elejét veszi ezzel a kóroanyag elhatalmasodásának a szervezetben. — Megrögzöttebb gyomor-, bél- s egyéb belső bajokban mint ivókura rendkívüli gyógyhatásu. — Csak a fele mennyiség veendő, mint a nem radioaktív hashajtó vizekből szokásos, vagyis fél ivóporháló, sok esetben elegendő már néhány evőkanállal is. — Kapható minden jobb gyógyszer-tár és fűszerüzletben. — Nagy üveg 50 f, kis üveg 30 f. —

Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban.

Minden háztartásban áldásos, ha kéznél van.

